

Langs de flanken

van het Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug

Fietstocht van de IVN-afdeling Hellendoorn-Nijverdal
Totale lengte zonder inkorting 28 km

Natuur- en cultuurinformatie bij de GPS-track.

1

*We starten aan de rand van het Nationaal Park. U vindt in het bezoekerscentrum een permanente tentoonstelling met een boeiend beeld van het ontstaan van het landschap in het NP. Een bezoek meer dan waard, zeker ook voor kinderen.
De toegang is gratis. Geopend vanaf 10.00 uur.*

5

Rijkswerkkamp Twilhaar.
Zoals u op het informatiebord kunt lezen was Rijkswerkkamp Twilhaar een werkkamp van de Dienst voor de Werkverruiming, oorspronkelijk bedoeld om werkloze mannen aan het werk te zetten op de Sallandse Heuvelrug. We staan hier op de plek waarin 1940 een begin werd gemaakt met het kamp. In 1941 kwamen de eerste arbeiders, werkloze vissers uit Katwijk en Scheveningen, die een boomkwekerij gingen aanleggen: De Plantage.

In 1942 gingen de Duitsers het kamp gebruiken om joodse mannen onder te brengen. Op 2 oktober 1942 werden de mannen gedeporteerd naar Esterbork. Van daaruit werden ze naar vernietigingskampen gestuurd waar ze allen om het leven kwamen.

In 1945 verbleven er Nijverdalse gezinnen, die door het bombardement van het centrum van Nijverdal hun bezittingen waren kwijtgeraakt. Na de oorlog werd het kamp afgebroken.

8

De Sprengenberg

De Sprengenberg is een huis op de heuvel Sprengenberg, gebouwd in de jaren 1899-1910 in opdracht van A.A.W. van Wulfften Palthe. Het bijbehorende landgoed De Sprengenberg is een natuurgebied in beheer bij Natuurmonumenten en maakt deel uit van het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug. Het is vrij te bezoeken, maar het huis en de directe omgeving ervan is niet open voor publiek. Van Wulfften Palthe woonde in Almelo en bezat het land rond de heuvel, waar hij geregeld jaagde. In 1898 liet hij een theekoepeltje bouwen waar men kon bijkomen van de jacht en eventueel met enkele personen logeren. In de jaren daarna liet hij architect Karel Muller diverse uitbreidingen ontwerpen zoals de galerij en de toren. Palthe, die met twee broers de Palthe textiel fabrieken had opgericht, was zeer geïnteresseerd in de nieuwste technieken en paste deze toe in het landhuis. Zo was het huis geheel zelfvoorzienend met een eigen waterput en windmolen. Vanwege zijn interesse in de Sterrenhemel liet hij een uitzichttoren met koepel bouwen voor zijn telescoop. In de oorlog waren er Canadese soldaten gehuisvest in de directe omgeving van het huis. In één van de schuren zijn nog muurschilderingen van die soldaten te zien.

9

Schotse Hooglanders

Grote grazers worden in veel natuurgebieden in Nederland ingezet, zodat natuurterreinen niet tot een groot ondoordringbaar bos verworven. Het gebied links van u is gewoon toegankelijk. De Hooglanders zijn zeker niet agressief, dus u kunt er rustig wandelen. Komt u echter niet te dicht in hun buurt en ga ze niet aaien.

14

Helhuizen

Deze steen met plaquette in Helhuizen is daar geplaatst ter herdenking van de 18-jarige onderduiker Marinus Stevens uit Apeldoorn, die er in oktober 1944 door de Duitsers werd gefusilleerd. Vlakbij deze plek bevindt zich een onderduikershol, dat in oude staat is teruggebracht en dat net als dit monument goed onderhouden wordt door Staatsbosbeheer en omwonenden. Het is duidelijk dat Marinus Stevens hier probeerde uit handen te blijven van de vijand door zich in de hut te verschuilen. Half-ondergrondse bouwsels als deze, met een emotioneel verleden, stralen geen vrolijke sfeer uit, en zelfs na meer dan 60 jaar is de naargeestige sfeer in de hut nog altijd voelbaar.

15

Route afkorten:

Wilt u de route afkorten dan gaat u hier LA fietspad langs Plaggenweg r. Dagcamping, Nijverdal, Rijssen. Blijft u dan dit fietspad volgen, kruis de Holterbergweg (toeristenweg) en vervolg het fietspad langs de Plaggenweg tot u kruist met de Sprokkelweg/Holterweg. Daar gaat u LA. Leest u verder vanaf punt 26.

16

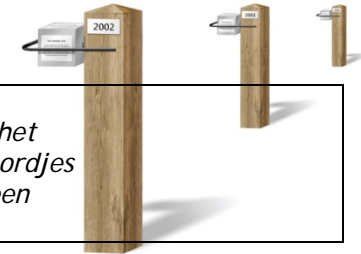
Kinderboerderij Dondertman

Zijn de kinderen mee? Wilt u even zitten en wat drinken? Een bezoek aan de kinderboerderij Dondertman met restaurant is een aanbeveling. Volgt u het bord aan de weg. Vervolg uw route na uw bezoek.

17

Wereldtijdpad

Langs deze weg vindt u paaltjes met info van het Wereldtijdpad. Stapt u even af om een paar bordjes te lezen. Dan merkt u dat dit een tip is voor een volgend uitstapje.

21

Canadian War Cemetery Holten

De Canadese Oorlog Begraafplaats vormt in deze omgeving een van de meest indrukwekkende herinneringen aan de 2de Wereldoorlog. In het voorjaar van 1945 waren het overwegend Canadese troepen die na 5 jaar van onderdrukking zorgden voor de bevrijding van Noord en Oost Nederland. De soldaten die bij deze acties om het leven kwame, lagen aanvankelijk verspreid over het gebied begraven. Door de Commandant van het 2de Canadese leger de Lt. Generaal G.G. Simonds werd vastgesteld, dat de Holterberg een passende rustplaats zou kunnen vormen voor zijn bijna 1400 gevallen landgenoten. Via de toenmalige burgemeester van Holten Mr. W.H.Enklaar en het Ministerie van Oorlog werd bewerkstelligd, dat een stukje Nederland voor dit doel aan het Canadese Gouvernement kon worden geschonken. Nog steeds is de begraafplaats Canadees grondgebied.

